

REGLAMENT DE L'ARXIU DE L'INSTITUT AMATLLER D'ART HISPÀNIC

Sumari

1. Presentació
2. Definicions i objectius
3. Principis inspiradors
4. Funcions
5. Organització
6. El sistema de gestió de la documentació administrativa
7. La política d'ingressos de documentació
8. El tractament arxivístic de fons i documents
9. Política de preservació i conservació
10. L'accés, consulta i reproducció de documents
11. Els serveis de l'Institut Amatller
12. La comunicació i difusió dels fons
13. La gestió de la qualitat
14. Transparència i governança
15. Aprovació del reglament

1. PRESENTACIÓ

La Fundació Privada Institut Amatller d'Art Hispànic va ser creada per na Teresa Amatller Cros (1873-1960), segons projecte de Josep Gudiol Ricart (1904-1985). Els tràmits preliminars per a la constitució de la nova entitat s'iniciaren en el mes de febrer de 1941, es completaren amb la publicació al B.O.E. del 21 d'agost de 1942 (pp. 6317-6318) del decret del *Ministerio de Educación Nacional* de 14 d'agost de 1942 que aprovà la institució de la nova entitat, i culminaren amb l'acta de constitució de la fundació el dia 1 de març de 1943, tal com consta a l'escriptura pública atorgada en la data indicada pel notari José Faura Bordas (escriptura nº 736 del seu protocol).

Segons aquells estatuts fundacionals, la nova entitat naixia amb la finalitat general de propulsar la investigació, l'estudi i la difusió de l'art hispànic i per a acomplir-ho s'assenyalaven les següents finalitats específiques:

- 1.) La formació d'un arxiu gràfic d'art hispànic.
- 2.) La formació d'una biblioteca del mateix caràcter amb el corresponent índex bibliogràfic
- 3.) Facilitar la consulta i aprofitament de tots els seus fons i índexs a investigadors i estudiosos i
- 4.) La conservació i pública exhibició de les col·leccions de vidres antics, retaules i demés objectes arqueològics, artístics i sumptuaris formades per la fundadora.

Per tal de donar compliment a la primera de les finalitats específiques i dotar a l'Institut Amatller d'Art Hispànic d'un fons fotogràfic inicial, na Teresa Amatller havia adquirit, el 12 de setembre de 1941, l'*Arxiu Mas*, un important fons especialitzat en la documentació del patrimoni artístic i arquitectònic de més de 105.000 negatius, reunits per Adolf Mas i Ginestà (1860-1936) i el seu fill Pelai Mas i Castañeda (1891-1954) des del 1902. A més dels negatius, la operació de compra-venda també va incloure els llibres de registre i els arxivadors amb les corresponents "*fitxes*" (còpies positives sobre paper de mida de targeta postal) de cada un dels negatius i que constitueixen l'índex topogràfic de tot el conjunt.

Una de les tasques inicials de l'Institut Amatller impulsades pel seu director Josep Gudiol, va ser la formació d'una fototeca especialitzada, a base de fer còpies positives 18x24 cm dels negatius propis, constitutiva d'un índex històrico-artístic (o catàleg), complementari de l'índex topogràfic (o inventari) creat per l'Arxiu Mas

Amb els anys l'Institut Amatller d'Art Hispànic ha anat incorporant altres fons de negatius fotogràfics de naturalesa anàloga, entre els que destaquen els Gudiol, Almató, Llorens, Robert, Plasència, Robert o Surís. L'Arxiu Fotogràfic de l'Institut Amatller compta, en la actualitat, amb més de 390.000 negatius, als que caldrà sumar els més de 100.000 negatius i transparències de l'Arxiu Gasull, recentment cedit a la Fundació Amatller

Fa poc més de trenta anys l'Institut Amatller va iniciar la seva conversió digital. En un primer temps es va treballar en el disseny i implementació d'una base de dades que incorporés el concepte i la estructura del sistema de tractament arxivístic propi de la entitat, que es venia utilitzant des de la seva fundació. A partir del 1994 es va introduir la digitalització dels negatius i deu anys més tard, el 2004, es va incorporar la fotografia digital com a eina per a enriquir els continguts de la fototeca del centre de recerca. El desenvolupament continuat de la base de dades i la adquisició d'un gestor d'actius digitals (D.A.M. - Digital Asset Management) son actuacions que manifesten la voluntat d'oferir la consulta dels recursos de l'Arxiu Fotogràfic de l'Institut Amatller a través de les xarxes de comunicació i la seva vocació de seguir sent un referent en el camp de l'estudi, la documentació i la catalogació del patrimoni històrico-artístic de l'àmbit hispànic.

Apart de l'Arxiu fotogràfic, la Fundació Amatller també ha reunit diversos conjunts documentals no fotogràfics. Aquests fons, al no estar directament vinculats a la formació de l'arxiu gràfic de l'art hispànic, han estat conservats però no havien rebut cap mena de tractament arxivístic.

- Fons Fundació Amatller (per generació pròpia)
- Fons Arxiu Mas (1906-1940) - incorporat amb l'adquisició de l'Arxiu Mas l'any 1941
- Fons Família Amatller (1794-1960) - incorporat a la mort de na Teresa Amatller
- Fons Galerias Layetanas (1948-1955) - cedit per Josep Gudiol Ricart, gestor de Galerias Layetanas en els anys indicats
- Fons Chocolate Amatller - traspassat per l'Arxiu Comarcal del Garraf el 2007

Recentment s'ha pres consciència de la importància d'aquests fons documentals i s'ha començat la tasca de documentació dels mateixos amb la voluntat d'adequar-se a les normatives de classificació, descripció i conservació de l'Arxiu Nacional de Catalunya.

2. DEFINICIONS I OBJECTIUS

El present reglament fixa normes i formes de treball de l'Arxiu de l'Institut Amatller. Es tracta d'un document marc que s'haurà de completar amb la redacció de polítiques, procediments i instruccions específiques per a cadascun dels diferents processos i àmbits d'actuació.

L'objectiu d'aquest reglament és dotar l'Institut Amatller amb una normativa que defineixi, de forma clara i senzilla, les seves funcions i organització interna, el sistema de gestió documental que aplica, la política d'ingressos, el tractament arxivístic, el seu règim d'accés i consulta als fons i documents, els serveis que es presten als usuaris, i les activitats relacionades amb la comunicació i difusió dels fons que custodia.

3. PRINCIPIS INSPIRADORS

Els principis rectors que inspiren el present document són:

Experiència

El present reglament, pel que fa als fons fotogràfics, es nodreix de l'experiència acumulada al llarg dels 80 anys d'existència de la Fundació Institut Amatller d'art Hispànic, que ja va incorporar la tradició de gestió del fons de negatius fotogràfics de l'Arxiu Mas, amb unes característiques organitzatives implementades des del 1902.

Pel que fa al tractament dels fons documentals, no havent estat objecte de la finalitat inicial de l'Institut Amatller, únicament han estat conservats, mantenint la seva ordenació original, i caldrà establir un sistema estandarditzat de documentació, inventari i catalogació del seu contingut, que permeti la seva incorporació al Sistema d'Arxius de Catalunya i esdevenir una secció de l'Arxiu Nacional de Catalunya, i que s'alineï amb el que estableix la normativa i els estàndards tècnics internacionals.

Participació

El reglament s'ha dut a terme mitjançant la col·laboració i participació del personal centre.

Accessibilitat i transparència

Aquest document està redactat en un llenguatge senzill i disponible per les persones interessades.

Compromís amb la qualitat i el servei

L'Institut Amatller impulsa els principis de qualitat i millora contínua en tots els seus àmbits d'actuació. El present reglament també es nodreix d'aquests principis i té voluntat de ser un instrument útil per a la societat.

Actualització

L'Institut Amatller revisarà periòdicament el reglament i l'actualitzarà, quan s'escaigui.

4. FUNCIONS

L'article 6e dels Estatuts actualment vigents de la Fundació Amatller (escriptura pública de modificació d'estatuts, atorgada el 21 de juliol de 2011 pel notari Jaime Ruiz Cabrero, nº 1090 del seu protocol) defineix les funcions de l'Institut Amatller d'Art Hispànic en els següents termes:

Article 6. Activitats.- *Per a la consecució dels fins fundacionals, la Fundació desenvolupa les activitats que el Patronat considera necessàries directament i/o en col·laboració amb altres entitats, institucions o persones, d'acord amb el que estableix la normativa sobre fundacions. En concret, a fi de dur a terme la finalitat fundacional, la Fundació desenvolupa les activitats que, sense ànim exhaustiu, s'enumeren a continuació:*

- a) *Crear, conservar i incrementar una fototeca i una biblioteca d'art hispànic, amb els seus corresponents índexs, així com difondre els esmentats fons.*
- b) *Facilitar la consulta i l'aprofitament de tots els seus fons i índexs a investigadors i estudiosos.*
- c) *Preparar i editar publicacions, i organitzar exposicions, simposis, conferències, visites i altres activitats que contribueixin a la investigació i/o difusió de l'art hispànic i les seves circumstàncies .*
- d) *Conservar, estudiar i exhibir al públic les col·leccions de vidres antics, retaules i d'altres objectes arqueològics, artístics i sumptuaris, propietat de la Fundació.*
- e) *Conservar, estudiar i exhibir al públic la Casa Amatller, com edifici paradigmàtic del Modernisme Català, així com el panteó de la família Amatller.*
- f) *Donar a conèixer l'origen i les diverses activitats de la fundadora i de la seva família.*
- g) *Establir relacions nacionals i internacionals amb d'altres institucions de les mateixes característiques, per tal de facilitar i fomentar el coneixement, la investigació i la difusió de l'art hispànic.*

5. ORGANITZACIÓ

Patronat

El Patronat és l'òrgan de govern i d'administració de la Fundació Amatller, la representa i gestiona, i assumeix totes les facultats i funcions necessàries per a la consecució dels fins fundacionals.

Direcció Tècnica

Correspon a la Direcció Tècnica la direcció i coordinació, en el marc dels plans generals d'actuació de la Fundació i de les directrius establertes pel Patronat, les activitats culturals, tècniques i científiques de la Fundació, així com el seu personal tècnic.

Direcció Administrativa

Correspon a la Direcció Administrativa la gestió econòmica i administrativa de la Fundació Amatller, sota la supervisió del Tresorer del Patronat. S'encarrega del manteniment de l'arxiu administratiu de la Fundació i col·labora amb el Patronat i la Direcció Tècnica en la selecció dels documents que hauran de passar al Fons de la Fundació Amatller de l'Arxiu Documental Històric.

Departament de l'Arxiu Fotogràfic

El Departament de l'Arxiu Fotogràfic s'encarrega del manteniment de la col·lecció de "*fitxes*" (còpies positives sobre paper de mida postal) que formen l'índex topogràfic dels béns mobles i immobles del patrimoni històric-artístic hispànic. També s'ocupa de la atenció als usuaris, tan presencialment com telefònicament o per correspondència. Col·labora en la descripció i catalogació de les imatges, introduint informació a les metadades de les mateixes.

Departament de Digitalització

El Departament de Digitalització s'encarrega de la conservació de l'arxiu de negatius i de la digitalització dels mateixos. Col·labora en la descripció i catalogació de les imatges, introduint informació a les metadades de les mateixes.

Departament de Documentació i Base de Dades

El Departament de Documentació i Base de Dades s'encarrega del manteniment del banc d'imatges, de la base de dades i del gestor d'actius digitals (D.A.M.). Col·labora en la descripció i catalogació de les imatges, introduint informació a les metadades de les mateixes.

Departament de Biblioteca i Fototeca

El Departament de Biblioteca i Fototeca s'encarrega del manteniment de la biblioteca i de la col·lecció de les còpies fotogràfiques positives sobre paper 18x24 cm (o fototeca) que formen el catàleg dels béns mobles i immobles del patrimoni històric-artístic hispànic. També s'ocupa de la atenció presencial als usuaris.

6. EL SISTEMA DE GESTIÓ DE LA DOCUMENTACIÓ ADMINISTRATIVA

La documentació administrativa de la Fundació Amatller és relativament modesta i es conserva durant el temps legalment establert.

La documentació considerada rellevant passa al Fons Fundació Amatller de l'Arxiu Documental Històric segons la següent estructura:

- documentació del Patronat
 - documentació de les reunions de Patronat
 - actes
 - escriptures notarials
- documentació de la casa Amatller
 - documentació de les intervencions de manteniment, conservació i restauració
 - documentació dels locals de la casa Amatller no ocupats per la Fundació
 - contractes d'arrendament dels locals
- documentació del personal de la Fundació Amatller
- correspondència

7. LA POLÍTICA D'INGRESSOS DE DOCUMENTACIÓ

L'Arxiu de l'Institut Amatller d'Art Hispànic podrà adquirir béns del patrimoni documental, seguint el que la legislació vigent (Llei de Patrimoni Cultural Català i Llei d'Arxius) i la tradició patrimonial de la Fundació Amatller consideren com a béns integrants del patrimoni documental.

Més específicament, les adquisicions es guiaran pels criteris següents:

Fons fotogràfics

L'Institut Amatller, seguint les orientacions de la Direcció, realitzarà campanyes fotogràfiques en format digital, per tal de continuar enriquint el banc d'imatges i la fototeca especialitzada en la Història de l'Art i l'Arquitectura Hispàniques, mantenint així una tradició de més de 120 anys.

L'Institut Amatller podrà acceptar la donació d'altres fons fotogràfics que tinguin especial rellevància per a la documentació de la Història de l'Art i l'Arquitectura Hispàniques.

Fons Documentals Històrics

Podran ser objecte d'adquisició materials destinats a enriquir

- el Fons Fundació Amatller
- el Fons Família Amatller
- el Fons Chocolate Amatller
- el Fons Arxiu Mas

Les adquisicions per a enriquir el Fons Fundació Amatller es realitzaran per transferència, des de la Direcció Administrativa de la Fundació Amatller, d'aquella documentació que sigui considerada com a rellevant.

Les adquisicions per a enriquir els altres fons es podran fer per

- compra, ocasionalment i en funció de la oportunitat
- donació

8. EL TRACTAMENT ARXIVÍSTIC DE FONTS I DOCUMENTS

La Fundació Institut Amatller d'Art Hispànic té els seus fons dividits entre l'Arxiu fotogràfic i l'Arxiu Documental, dos blocs perfectament diferenciats que, tot i ser parcialment complementaris, cada un té la seva identitat pròpia. El tractament arxivístic d'ambdós blocs és també diferent.

TRACTAMENT ARXIVÍSTIC DELS FONTS FOTOGRÀFICS

El tractament arxivístic dels fons fotogràfics es fa segons la normativa de la pròpia institució, que parteix de les pautes establertes per Adolf Mas per a l'**Arxiu Mas** molt a principis del segle XX, complementades pel sistema introduït per Josep Gudiol el 1941 en fundar-se l'**Institut Amatller d'Art Hispànic**, i ampliadades amb motiu dels processos de digitalització iniciats el 1988.

Els negatius, diapositives i imatges digitals són les **entitats arxivístiques**. Excepcionalment, algunes còpies positives sobre paper de les quals l'Institut Amatller no en disposa negatiu, poden ser considerades com a entitats arxivístiques.

Les còpies positives sobre paper de mida postal ("**fitxes**") i les còpies positives sobre paper de mida 18x24 cm són material complementari d'indexació. Les "**fitxes**" conformen l'índex (o inventari) topogràfic i les còpies 18x24 cm l'índex (o catàleg) històrico-artístic.

Els diferents fons que formen part de l'Arxiu fotogràfic de l'Institut Amatller es mantenen individualitzats però integrats en el sistema de tractament arxivístic general.

Dins de cada fons, els negatius i diapositives s'agrupen en **sèries** segons les mides respectives (24x30 / 18x24 / 13x18 / 9x12 / 6x9 / 9x18 estereoscòpic / 6x13 estereoscòpic / 4,5x10,5 estereoscòpic / 24x35 mm) i es numeren seqüencialment segons l'ordre de creació dels mateixos. Cada negatiu es marca físicament amb la referència del fons, la sèrie i el número que els correspon. Per a cada sèrie de cada fons hi ha un **llibre de registre** específic en el que es fan constar el número de negatiu, la seva data d'execució i la documentació succinta del que representa.

De cada negatiu es realitzen dues còpies positives sobre paper, una a mida postal (**fitxa**) i una a mida 18x24 cm., en les que es fa constar el fons i la sèrie a la que pertanyen, el número de negatiu corresponent, la data d'execució i la documentació succinta pertinent.

Les "**fitxes**" constitueixen l'índex principal de l'Arxiu Mas, establert per Adolf Mas a principis del segle XX; estan ordenades en fitxers, seguint la següent estructura topogràfica jerarquitzada:

- **PROVÍNCIES** (ordenades alfabèticament)
 - **Poblacions** (amb la capital de província primer i les altres poblacions ordenades alfabèticament)
 - fotografies històriques & etnogràfiques
 - vistes generals, mapes, ...
 - vistes de detall (carrers / places / jardins / ...)
 - edificis religiosos
 - vistes exteriors (generals / de detall)
 - vistes interiors (generals / de detall)
 - béns mobles que s'hi conserven
 - gèneres artístics (escultura / pintura / etc.)
 - construccions militars
 - vistes exteriors / vistes interiors / béns mobles que s'hi conserven / ...
 - edificis civils (públics & privats)
 - vistes exteriors / vistes interiors / béns mobles que s'hi conserven / ...
 - museus
 - vistes exteriors / vistes interiors / béns mobles que s'hi conserven / gèneres artístics / ...
 - col·leccions privades
 - béns mobles que s'hi conserven / gèneres artístics (escultura / pintura / etc.)

Les còpies positives sobre paper de mida 18x24 cm, arxivades en àlbums d'anelles, varen ser incorporades al sistema pel primer director de l'Institut Amatller el 1941 per a formar la fototeca del centre de recerca. La seva organització està inspirada en les pautes de la **Frick Art Reference Library**, de Nova York i es basa en una ordenació cronològica dels diferents gèneres artístics, d'acord amb la següent estructura:

- **arquitectura**
 - períodes històrics (romànic / gòtic / s. XVI / s. XVII / s. XVIII / s. XIX / s. XX)
 - sub-períodes (quarts, terços o meitats de segle)
 - regions / poblacions
 - arquitectes / creadors (segles XIX i XX ordenats cronològicament / alfabèticament)
 - obres individuals (producció ordenada cronològicament / iconogràficament / topogràficament -segons estat d'investigació-)
- **escultura**
 - períodes històrics (romànic / gòtic / s. XVI / s. XVII / s. XVIII / s. XIX / s. XX)
 - sub-períodes (quarts, terços o meitats de segle)
 - centres de producció (regions / poblacions)
 - artistes / creadors (ordenats cronològicament per dates d'activitat / alfabèticament)
 - obres individuals (producció ordenada cronològicament / iconogràficament / topogràficament -segons estat d'investigació-)
- **pintura**
 - períodes històrics (romànic / gòtic / s. XVI / s. XVII / s. XVIII / s. XIX / s. XX)
 - sub-períodes (quarts, terços o meitats de segle)
 - centres de producció (regions / poblacions)
 - artistes / creadors (ordenats cronològicament per dates d'activitat / alfabèticament)
 - obres individuals (producció ordenada cronològicament / iconogràficament / topogràficament -segons estat d'investigació-)
- **orfebreria**
- **tèxtils**
- **ceràmica**
- **etc. etc.**

L'any 1988 l'Institut Amatller va iniciar la **digitalització del tractament arxivístic** dels seus fons fotogràfics, amb la adquisició d'un primer ordinador i la implementació d'un primer sistema de base de dades jeràrquica sobre la plataforma HIDA (Hierarchisches Dokument Administrator), seguint l'estructura MIDAS (Marburger Inventarisierungs-, Dokumentations- und Administrationssystem) del Bildarchiv Foto Marburg. Aquest sistema inicial ha anat evolucionant al llarg dels anys, migrant cap a diferents plataformes de bases de dades relacionals (DBase III / DBase IV / SuperBase), fins arribar a l'actual, construïda sobre SQLSever amb una interfície Access.

Aquesta **base de dades relacional** està concebuda com a un catàleg dels béns immobles, dels béns mobles i de les persones físiques que conformen el patrimoni històric-artístic hispànic i està dissenyada com un sistema modular de taules de registre de les diferents entitats d'informació:

- objectes (bens mobles)
- persones
 - artistes
 - comandataris
 - propietaris
 - persones retratades
 - autors bibliogràfics
 - etc.
- edificis (immobles)
- fotografies
- imatges digitals
- documents
- bibliografia
- etc.

A partir de 1994, l'Institut Amatller va iniciar la **digitalització de l'arxiu fotogràfic**, mitjançant la compra d'un primer escàner Agfa Horizon Plus (dinA3 a 1.200 d.p.i.) que en el 2005 va ser substituït per dos escàners Kodak-Creo IQSmart (dinA3 a 4.000 d.p.i.) i que des de 2019 han estat complementats per una càmera Canon EOS 5DSR (50 Mpxl - 5.792 x 8.688 píxels) dedicada exclusivament a la digitalització dels negatius i transparències de l'arxiu fotogràfic de l'Institut Amatller.

Paral·lelament en el 2004 es varen substituir les càmeres analògiques utilitzades fins llavors en la documentació fotogràfica de les obres d'art i arquitectura per una primera càmera digital Canon EOS 20D (8 Mpxl), que uns anys més tard fou reemplaçada per una Canos EOS 50D (15 Mpxl) i, des del 2019, per una Canon EOS 5DS (50 Mpxl).

Pel que fa la digitalització de negatius i transparències fotogràfiques, partint de la base que el material fotogràfic pot arribar a assolir una resolució de uns 1.700 grans per polzada i que, donada la naturalesa de documentació gràfica històrica d'un patrimoni que malauradament, en ocasions, s'ha perdut, l'Institut Amatller d'Art Hispànic ha adoptat el criteri de digitalitzar a 2.000 d.p.i, 16 bits i arxivar en format TIFF (RAW + TIFF per a les imatges obtingudes amb càmera digital), per tal d'assegurar la captura i conservació de tota la informació continguda en els esmentats negatius. Amb l'aplicació d'aquest paràmetres, segueix la política definida per institucions com el Kunsthistorisches Institut - Florenz (Max Planck Gesellschaft).

El següent quadre presenta les mides d'arxiu resultant de la digitalització dels diferents formats de negatius presents en l'Arxiu Fotogràfic de l'Institut Amatller d'Art Hispànic:

mides dels negatius	mides de les imatges digitals 2.000 d.p.i.				
	píxels	imatge - 8 bits		imatge - 16 bits	
		grisos	RGB	grisos	RGB
24 x 35 mm	1.888 x 2.754	5,2 Mb	15,6 Mb	10,4 Mb	31,2 Mb
6 x 9 cm	4.722 x 7.083	33,4 Mb	100,3 Mb	66,8 Mb	200,6 Mb
9 x 12 cm	7.083 x 9.444	66,9 Mb	200,6 Mb	133,7 Mb	401 Mb
13 x 18 cm	10.231 x 14.166	145 Mb	435 Mb	290 Mb	870 Mb
18 x 24 cm	14.166 x 18.888	267,5 Mb	803 Mb	535 Mb	1605 Mb

Donada la poca operativitat de treballar amb arxius de les magnituds resultants, s'ha adoptat un format d'uns 8 Mpxl (2.362 x 3.543 pxls, equivalents a una impressió de 20 x 30 cm a 300 d.p.i.), arxivat en format JPG, com a imatge estàndard de difusió general.

Les imatges digitalitzades (més de 150.000, amb una ocupació de memòria d'uns 7 Tb) integren un **banc d'imatges** organitzat en carpetes amb una numeració seqüencial. La nomenclatura de les imatges individuals es conforma a partir d'una cadena numèrica de 8 díigits, dels quals els cinc primers corresponen al número de carpeta i els tres darrers al número seqüencial de la imatge concreta dins la carpeta. De cada imatge es conserven els arxius en el diferents formats: RAW (si s'escau), TIFF com a imatge "màster" i JPG com a imatge estàndard.

A més de la documentació referent al contingut de la imatge, es registren diverses dades relatives a la procedència de la imatge, com son el sistema de captura de la imatge (escàner / càmera digital), la seva procedència (d'un negatiu / diapositiva / foto paper / imprès / muntatge digital / ...) o si es tracta d'una captura digital directa d'un immoble o d'un bé moble.

Per agilitzar la documentació i gestió de tota aquesta informació i per al tractament arxivístic

de totes aquelles imatges amb representacions alienes al patrimoni artístic o arquitectònic, el 2016 es va adquirir un **gestor de actius digitals** (D.A.M. - Digital Asset Management - Fotoware), que permet introduir totes les informacions indicades a les metadades de la imatge i facilitar les cerques.

TRACTAMENT ARXIVÍSTIC DELS FONDS DOCUMENTALS

Donada la finalitat fundacional de l'Institut Amatller com a centre de recerca i documentació d'història de l'art, amb la fototeca com a eina principal, inicialment no es va establir cap normativa de tractament arxivístic dels fons documentals històrics

- 1.) **Fons Chocolate Amatller** (procedent Arxiu Comarcal del Garraf - 2007)
Fons tancat que conserva la organització amb la que fou traspassat a la Fundació Amatller per l'Arxiu Comarcal del Garraf.
- 2.) **Fons Família Amatller** (per herència - 1960)
Fons tancat que es trobava disgregat en diverses ubicacions del domicili de na Teresa Amatller Cros en el moment de la seva defunció (1960). S'ha començat a organitzar.
- 3.) **Fons Fundació Amatller** (per generació pròpia)
La documentació generada per la Fundació Amatller i que es considerada rellevant s'arxiva d'acord amb la següent estructura (però sense ser objecte de cap tractament arxivístic):
 - a) documentació del Patronat
 - documentació de les reunions de Patronat
 - actes
 - escriptures notarials
 - b) documentació de la casa Amatller
 - documentació de les intervencions de conservació i restauració
 - documentació dels locals de la casa Amatller no ocupats per la Fundació
 - contractes d'arrendament dels locals
 - c) documentació del personal de la Fundació Amatller
 - d) correspondència general
- 4.) **Fons Galerías Layetanas** (lliurament de Josep Gudiol Ricart, 1985)
Fons tancat que conserva la organització original.
- 5.) **Fons Arxiu Mas** (per adquisició de l'Arxiu Mas, 1941)
Fons tancat que conserva la organització amb la que fou traspassat a la Fundació Amatller per na Teresa Amatller després de la seva adquisició.

Tampoc hi ha cap sistema de gestió pròpiament dit dels diferents fons documentals de l'Institut Amatller. Si que hi ha un llistat en format EXCEL en el que es registren indistintament part dels documents de la família Amatller i part dels documents de la Fundació Amatller, amb prop d'un miler d'entrades. Els encapçalaments de columna són:

- FONDS (Família Amatller / Fundació Amatller)
- NÚMERO DE REGISTRE (seqüencial, començant per l'1)
- POBLACIÓ (de escriptura del document)
- DATA (de redacció del document) - concatenació dels camps ANY, MES & DIA
- PRECISIÓ (per a les dates imprecises)
- ANY (de redacció del document)
- MES (de redacció del document)

- DIA (de redacció del document)
- CLASSE DE DOCUMENT (escriptura notarial / document privat / document administratiu / document comercial / correspondència / etc.)
- TIPUS DE DOCUMENT (poders / estatuts / testament / manifestació i acceptació d'herència / acta de lliurament / acta de constitució / compra-venda / inventari de béns / comanda / pressupost / factura / estat de comptes / rebut / contracte / llicència d'obres / denúncia / instància / certificat / certificat de naixement / partida de baptisme / certificat de defunció / plànol / etc., etc., etc.)
- ENTITATS CITADES
- PERSONES CITADES
- RESUM
- ETIQUETES
- SIGNATURA

9. POLÍTICA DE PRESERVACIÓ I CONSERVACIÓ

La política de preservació i conservació vigent preveu l'ús de materials de conservació que previnguin o frenin els processos de deteriorament propis dels components originals. Per aquesta raó, la praxi establerta preveu la utilització de camises de paper de PH neutre, amb o sense reserva alcalina segon el cas, sobres de polièster o polipropilè i caixes fabricades amb cartó premier de qualitat d'arxiu permanent i lliures d'àcids.

En el marc d'aquesta política de conservació preventiva, tal com s'indica a l'apartat 8 del Reglament, la Fundació Amatller ja contempla la digitalització *in situ* dels fons fotogràfics i té previst aplicar dita mesura també als fons documentals. Aquesta actuació té com a objectiu prioritzar la consulta dels fitxers digitals i, per tant, limitar la manipulació de la documentació, atès que, dita pràctica, podria induir a l'acceleració d'alguns processos de deteriorament. El pla de conservació vigent preveu la prioritització de la digitalització d'aquelles sèries de negatius en estat de conservació precari, causat principalment per la descomposició física dels suports plàstics.

Com a maniobra de conservació es contempla també la restauració d'aquelles peces significatives o que es trobin en una condició física d'instabilitat, sempre i quan sigui possible. Pel que fa els espais de conservació, tal com és habitual en el cas de moltes entitats, l'arxiu de la Fundació es troba en un edifici patrimonial que no reuneix les condicions previstes per la normativa en matèria de preservació arxivística. No obstant això, s'està impulsant un pla de remodelació d'un espai de propietat de la Fundació, incorporant maquinaria específica de control de clima, amb l'objectiu de convertir-lo en nou dipòsit de l'arxiu i així complir les condicions adequades per a la conservació de documentació sobre paper.

Pel que fa els documents fotogràfics (transparentes negatius i positius), a mida que es van digitalitzant, s'està procedint a la separació per materials, per tal de respondre a les diferents necessitats de conservació en funció dels suports originals i a la creació d'una taula de correspondència entre la numeració original i la nova numeració necessària per tenir localitzats els fons. A questa actuació seguirà el dipòsit de la citat material fotogràfic a l'Arxiu Nacional de Catalunya, per a que es puguin distribuir-los en espais específics habilitats per a la seva conservació.

Pel que fa el registre d'eliminació dels documents, actualment l'Arxiu de la Fundació no compta amb una eina d'aquesta tipologia, atès que no s'ha dut a terme cap procés d'aquestes característiques. En cas de que s'hagi d'eliminar documentació en mal estat, tal com marca la llei vigent en matèria d'arxius i gestió documental, es seguirà el procediment establert per la CNAATD.

10. L'ACCÉS, CONSULTA I REPRODUCCIÓ DE DOCUMENTS

Les condicions de l'accés, consulta i reproducció de documents es regeixen pels estatuts de la Fundació i per la normativa establerta per la mateixa, adequant-se sempre als principis de la **lleï 9/1993**, de 30 de setembre, del *Patrimoni Cultural Català* (DOGC núm. 1807, d'11 d'octubre de 1993), la **lleï 10/2001**, de 13 de juliol, d'*Arxius i Documents* (DOGC núm. 3437, de 24 de juliol de 2001) i la **lleï 21/2014**, de 4 de novembre, per la qual es modifiquen el text refós de la *Llei de propietat intel·lectual*, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/1996, de 12 d'abril, i la Llei 1/2000, de 7 de gener, d'enjudiciament civil (BOE núm. 268, de 5 de novembre de 2014).

Arxiu fotogràfic

- consulta
 - negatius (no accessibles)
 - fototeca (accés principal)
 - fitxes de l'índex topogràfic (amb assistència de la persona responsable)
 - banc d'imatges (amb assistència de la persona responsable)
- reproducció de documents
 - servei de reprografia de l'Institut Amatller
 - còpies digitals (8 Mpxl)

Arxiu documental històric

- consulta (restringida a investigadors i a criteri de la Fundació)
- reproducció de documents (en els casos que s'hagi accedit a la consulta)
 - servei de reprografia de l'Institut Amatller
 - discrecionalment, amb mitjans propis de l'investigador

En relació a la limitació a la consulta, aquesta es podrà produir per qüestions de conservació, principalment en el cas d'aquells documents que es troben en un estat físic delicat o inestable.

En quant al material fotogràfic transparent (negatius i positius), ja des dels inicis de l'Arxiu Mas, mai s'ha considerat la opció de la consulta pública, excepte en casos molt especials. La via natural de consulta d'aquest material la constitueixen les diferents còpies positives sobre paper i, actualment, el banc d'imatges digital, que en el futur estarà accessible online.

En relació al dret a reclamar, els usuaris poden dirigir un escrit al departament administratiu de la Fundació mitjançant els canals telemàtics (formulari web o correu electrònic adreçat a amatller@amatller.org) o els tradicionals (correu postal amb acusament de rebut dirigit a: Dep. Administratiu Fundació Institut Amatller d'Art Hispànic, passeig de Gràcia 41, 1er-1^a, 08007 Barcelona). La resposta a la reclamació es farà arribar a l'usuari en un màxim de 30 dies.

11. ELS SERVEIS DE L'INSTITUT AMATLLER

L'Institut Amatller ofereix la consulta pública i gratuïta, a les seves instal·lacions, dels fons del seu arxiu fotogràfic i de la biblioteca que els complementen

L'Institut Amatller ofereix el servei de còpies digitals dels negatius que formen part del seu Arxiu Fotogràfic, en les condicions establertes per la Fundació.

També ofereix servei de reprografia de les còpies positives sobre paper (tant les "fitxes" mida postal com les ampliacions 18x24 cm) i, en casos excepcionals, dels documents dels fons que formen part de l'Arxiu Documental Històric.

12. LA COMUNICACIÓ I DIFUSIÓ DELS FONDS

L'Institut Amatller d'Art Hispànic organitza i promou activitats culturals (exposicions, jornades, cursos) per tal de donar visibilitat a les seves actuacions i difondre els fons documentals que conserva. Algunes de les exposicions produïdes pel centre s'ofereixen en préstec a institucions i centres culturals per ser exhibides fora de l'arxiu amb la finalitat de difondre'n els continguts arreu del país i en l'àmbit internacional.

L'Institut Amatller ofereix també la cessió en préstec de documents concrets que, d'acord amb la seva temàtica i oportunitat, poden servir per enriquir el discurs d'exposicions alienes.

La pàgina web de l'arxiu i els perfils propis a les xarxes socials serveixen per comunicar les activitats i les novetats dels fons i mantenir una interacció constant amb els usuaris.

La memòria anual de les activitats realitzades i les infografies amb les dades de l'activitat més rellevants són instruments de difusió de les actuacions que la institució duu a terme anualment. Tota aquesta documentació és accessible a través de la pàgina web de la Fundació Institut Amatller d'Art Hispànic.

13. LA GESTIÓ DE LA QUALITAT

La gestió de la qualitat s'adaptarà, en cada moment, als paràmetres establerts en el Reglament de l'ANC.

14. TRANSPARÈNCIA I GOVERNANÇA

El reglament de l'Arxiu de l'Institut Amatller d'Art Hispànic s'emmarca en els principis de transparència, accés a la informació pública i bon govern dictats per la Generalitat de Catalunya (Llei 19/2014), així com, en els principis del Sistema d'Arxius de Catalunya i el marc legal que se'n deriva

15. APROVACIÓ DEL REGLAMENT

Aquest Reglament va ser aprovat pel Patronat de la Fundació Amatller en la reunió del 28 de juny de 2021 i les esmenes introduïdes en el mateix han estat aprovades pel Patronat de la Fundació Amatller en la reunió del 12 de març de 2024.